

Forslag til

Forskrift permisjon fra skolen- Brønnøy kommune.

§1 Formål og virkeområde

Brønnøy kommune har i dag følgende regler med utgangspunkt i *Opplæringslovens § 2-11 Permisjon fra den pliktige opplæringa*

«Når det er forsvarlig, kan kommunen etter søknad gi den enkelte eleven permisjon i inntil to uker"... "Det er et vilkår for retten at *foreldrene* sørger for nødvendig undervisning i permisjonstida, slik at elevene kan følge med i den allmenne undervisninga etter at permisjonstida er ute”

- Kontaktlærer kan gi permisjon i inntil en dag. Dette kan det søkes om i digital meldingsbok. Permisjon i inntil to uker (10 virkedager) avgjøres av rektor/ avdelingsleder.
- Det innvilges ikke permisjon til ferieturer første skoleuke etter oppstart av nytt skoleår. Unntaket er deltakelse i dåp, konfirmasjon, begravelse og lignende.
- Lovfestet rett til permisjon er det elever som tilhører trossamfunn utenfor Den norske kirke som har rett til på trossamfunnets helligdager.

Formålet med reglene er å redusere skolefraværet, og dermed bidra til at elevene lærer mest mulig.

§2 Ny opplæringslov

Opplæringsloven av 2023 med virkning fra august 2024 innebærer at loven ikke lenger har en øvre grense for hvor lang permisjon en elev kan få. Det er nytt at kommunen har plikt til å vedta en forskrift om permisjon. Kravet om at permisjon kun skal innvilges når det er forsvarlig, er noe endret i ordlyden, men er innholdsmessig uendret.

Den nye opplæringsloven sier at kommunen (skolen) bare kan gi elever permisjon fra grunnskoleopplæringa hvis eleven samlet sett får god nok opplæring (forsvarlig) *selv om eleven får permisjon*. Utover det setter ikke loven regler for permisjon, men loven sier at kommunen må lage regler (forskrift) for å gi permisjon.

§3.1 Begrunnelse for ny forskrift

Kommunene har ikke en forskrift om permisjon fra grunnskoleopplæringen fra tidligere.

Ifølge opplæringsloven av 2023 har kommunen plikt til å vedta forskrift om permisjon fra grunnskoleopplæringen

§3.2 Ansvarsfordeling etter ny forskrift

Forslaget legger opp til at kommunestyret i forskriften gir regler om når det skal innvilges permisjon, gitt at permisjon anses som forsvarlig etter loven, se nærmere beskrivelse nedenfor. Det legges opp til at Kommunedirektøren gir retningslinjer om behandling av søknader om permisjon.

Det legges videre opp til at skolene behandler søknader om permisjon. Svar på søknad om permisjon er enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Opplegget forutsetter at myndighet etter § 2-2 delegeres videre til Oppvekstsjefen, med unntak av myndighet til å vedta forskrift etter fjerde ledd og at Oppvekstsjefen delegerer myndighet til å fatte enkeltvedtak til rektor på den enkelte skole.

§3.3 Hva som bør reguleres i forskriften

Forslaget legger opp til at kommunestyret i forskriften gir regler om

- hvor mye permisjon som kan/skal gis.
- hva som taler for og imot at permisjon skal innvilges dersom lovens forsvarlighetskrav er oppfylt.

Kommunedirektøren skal gi utfyllende retningslinjer, f.eks. om forsvarlighetsvurderingen og hvordan skolen skal etterleve reglene i forvaltningsloven og barnekonvensjonen.

§3.4 Lovpålagt forsvarlighetsvurdering

Loven sier at kommunen/skolen kun kan innvilge permisjon om opplæringen samlet sett er forsvarlig, også hvis eleven får innvilget permisjon. Ifølge forarbeidene til loven skal det i forsvarlighetsvurderingen legges vekt på læringsutbyttet til eleven, hva som skal skje på skolen i permisjonstiden, om det er nasjonale prøver eller andre prøver, og om foreldre vil sørge for egnet opplæring i permisjonstiden. I tillegg må en vurdere hva som er det beste for eleven, og hva eleven selv mener.

Hvis permisjon gjør at opplæringa eleven får samlet sett er uforsvarlig, må kommunen gi avslag. De kommunale reglene som vedtas i forskrift er kun relevante hvis permisjon er forsvarlig etter loven.

§4 Forslag til kommunale begrensninger på muligheten til å ta permisjon

§4.1 Hovedregelen er at elever skal være på skolen alle skoledager

Opplæringslovens klare hovedregel er at alle skoledager er obligatoriske. Det er 190 skoledager i et skoleår. Elever og foresatte har 175 dager til ferier og andre aktiviteter. Et viktig premiss for læring er at elevene er til stede på skolen i skoletiden.

Vi mener det viktigste hensynet forskriften om permisjon må ivareta, er å bidra til tilstedeværelse i undervisningen.

§4.2 Endringer i forhold til dagens regler i Brønnøyskolen

Vi har foreslått å være mer liberal med vurderinger for kortvarige permisjoner (1-3 dager), se § 5.

Ellers innebærer utkastet en videreføring av dagens regelverk. Reglene er tilpasset forskrifts-sjangeren, og det er gjort mindre språklige endringer.

§4.3 Absolutte tidsbegrensninger i forskriften

Vi mener det er viktig med klare begrensninger på omfanget av permisjon. Videre er det viktig at regelverket er forutsigbart for elever og foresatte. Dette taler for en enkel, tallfestet begrensning. Enkle regler tilrettelegger også for effektiv saksbehandling. Vi har derfor foreslått at det maksimalt kan innvilges permisjon i ti skoledager hvert skoleår.

Dersom foresatte ønsker å prioritere aktiviteter som er uforenlig med at elever går på skole, kan de overta ansvaret for opplæringen og gi barnet opplæring selv. Dette har de rett til etter opplæringsloven § 2-2 første ledd (ny lov). Kommunen skal da føre tilsyn med at opplæringen foreldrene gir er i samsvar med kravene i opplæringsloven, jf. opplæringsloven § 22-5 (ny lov).

For utenlandsreiser av varighet på mer enn tre måneder, opphører opplæringsplikten i Norge. Permisjonsregelverket er derfor ikke relevant i slike tilfeller.

Unntatt fra dette punktet er behandlingsreiser for elever. Disse vil behandles for seg i det enkelte tilfelle. Dette gjelder også vurderinger etter §3.4 og §4.5

§ 4.4 Lav terskel for 1-3 dager permisjon per skoleår

Vi vurderer at det i et normalt tilfelle vil være slik at 1-3 dager fravær i løpet av et skoleår ikke har betydelig innvirkning på elevens læring. Innvilgelse forutsetter at skolen har vurdert at permisjonen vil være forsvarlig.

Også andre aktiviteter enn skole kan bidra til at elevene lærer og trives. Selv om det er mange fridager i løpet av et år som kan brukes til andre aktiviteter enn skole, kan et begrenset antall permisjonsdager gjøre det mulig for foresatte å ta med barna på lærerike og/eller meningsfulle aktiviteter, som ellers ville være vanskelige å få til. Eksempler på dette kan være å besøke slekt som bor langt unna, eller delta i idrettsarrangementer eller kulturelle begivenheter. Dette kan tale for å være mer liberal på å innvilge et lite antall dager med permisjon i løpet av et skoleår.

Foresatte har et eget ansvar for å sørge for at barna får opplæring etter sine evner og forutsetninger. Gitt at det kun søkes om permisjon i 1-3 dager mener vi at foresatte bør kunne ha stor avgjørelsesmyndighet over om eleven skal tas ut i permisjon. Forslaget innebærer derfor at søknader om permisjon i 1-3 dager innvilges, så lenge skolen vurderer at det er forsvarlig og det ikke tas permisjon i

perioder hvor det foregår forberedelse til- eller gjennomføring av faste prøver. Forslaget innebærer videre at skolen ikke gjør noen vurdering av hvorfor foresatte søker om permisjon.

En del foresatte ønsker i dag å ta barna ut i kortvarige permisjoner av ulike grunner. Foresatte kan oppleve det som urimelig om barna ikke får permisjon i slike sammenhenger, til tross for at skolen vurderer at kortvarig permisjon vil være forsvarlig. Dette kan svekke foresattes forståelse av regelverket og skolens vedtak. En mulig positiv virkning av å liberalisere adgangen for kortvarig fravær, er en økt respekt for regelverket. Dette igjen kan i større grad føre til at foresatte tilpasser seg regelverket ved å nøye seg med kortvarig permisjon heller enn lengre fraværperioder i strid med regelverket.

Under noe tvil har vi foreslått å være mer liberal med kortvarige permisjoner. Dette er gjort gjennom § 5 i utkastet.

§4.5 Høy terskel for 4-10 dager med permisjon per skoleår

For å bidra til tilstedeværelse på skolen mener vi at det bør være mer skjerpet krav for å få innvilget permisjon i 4-10 dager per skoleår. Dette er innarbeidet i forskriftutkastets § 6. Dette innebærer i utgangspunktet en videreføring av dagens praksis.

Vi viser til at forskrift om permisjon bør vedtas i kommunen før skoleåret 2024/2025 starter. Vi mener det ikke er forsvarlig å gjøre større endringer i forhold til dagens regelverk enn det vi har foreslått her, uten grundigere utredning. Hvis det er ønskelig å liberalisere adgangen for å innvilge lenger permisjoner enn 3 dager, bør dette eventuelt vurderes i senere forskrifter om lengre permisjon.

Unntatt fra dette punktet er behandlingsreiser for elever. Disse vil behandles for seg i det enkelte tilfelle.

§4.6 Hovedregel om at det ikke skal gis permisjon ved forberedelse til og gjennomføring av faste prøver

Prøver og kartlegging av elevenes ferdigheter og kompetanse er viktig for at skolene skal kunne gi et godt tilpasset opplæringstilbud til elevene. Underveisvurdering er en viktig forutsetning for at eleven skal lære og vurderingssituasjoner viktige for at lærerne skal få et bredt nok vurderingsgrunnlag til å gi riktig vurdering. Eksamen er en sluttvurdering som er lovfestet og som er grunnlagt viktig for elevenes vurdering av opplæringen.

Vi foreslår derfor å videreføre dagens føring om at det ikke skal gis permisjon ved forberedelse til og gjennomføring av «faste prøver». Hva som ligger i begrepet «faste prøver», er definert i forslaget til permisjonsforskrift i §5.

§4.7 Ytterligere presisering av hvilke begrunnelser som kan tale for eller imot innvilgelse av permisjon

Forslag til ytterligere føringer om hvilke begrunnelser som bør tale for eller imot innvilgelse av permisjon og eksempler på spørsmål som gjentar seg er:

- hvilke familierelasjoner og -begivenheter som er relevante
- om kultur og idrett også på lavere nivå bør tale for permisjon
- om det i visse tilfeller bør gis permisjon for feriereiser

Denne vurderingen bør gi føringer for skolenes saksbehandling i spørsmålet om permisjon. Dette punktet gir ytterligere rom for bruk av skjønn i den enkelte sak. Det vil være krevende å utforme nærmere spesifiserte føringer som egner seg i en forskrift.

Unntatt fra dette punktet er behandlingsreiser for elever. Disse vil behandles for seg i det enkelte tilfelle.

§4.8 Regel om at permisjon ikke skal innvilges ved tidligere udokumentert fravær

Dagens ordning inneholder en underforstått regel om at det normalt ikke skal innvilges permisjon hvis eleven har hatt udokumentert fravær fra skolen. Vi mener at dette kan bli for grovkornet. Et lite antall dager udokumentert fravær i løpet av grunnskoleopplæringen bør ikke tillegges for stor vekt i vurderingen av om en elev bør få korte eller lengre permisjoner.

Likevel kan mer omfattende udokumentert fravær ha avgjørende betydning i vurderingen av om det er forsvarlig å gi eleven permisjon. Vi mener at udokumentert fravær bør vurderes som en del av den lovpålagte forsvarlighetsvurderingen og vil ikke her sette en grense for antall udokumenterte fraværsdager som skal telle. Det er uansett individuelt, og må være en del av forsvarlighetsvurderingen i det enkelte tilfelle.

§5 Utkast til ny forskrift «Forskrift om permisjon fra grunnskoleopplæringa, Brønnøy kommune

Hjemmel:

Fastsatt av Kommunestyret i Brønnøy kommune [dato] med hjemmel i lov 9. juni 2024 nr. 30 om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa § 2-2.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder pliktig grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 2-2. Forskriften gjelder for elever i Brønnøy kommunes skoler.

§ 2. Forsvarlighet

Elever kan kun få permisjon hvis opplæringa samlet sett er forsvarlig.

§ 3. Faste prøver

Det skal ikke innvilges permisjon ved forberedelse til, og gjennomføring av

- Statlige kartleggingsprøver
- Nasjonale prøver
- Eksamener, muntlig og skriftlig
- Prøver og vurderingssituasjoner slik det framgår av skolens terminplan/prøveplan.

§ 4. Øvre grense for permisjon per skoleår.

Elever kan ikke få permisjon i mer enn 10 skoledager per skoleår.

§ 5. Permisjon i 1-3 dager per skoleår

Søknad om permisjon i 1-3 dager i løpet av et skoleår skal innvilges, hvis vilkårene i §§ 2- 4 er oppfylt.

§ 6. Permisjon i 4-10 dager per skoleår

Søknad om permisjon i 4-10 dager skal innvilges, hvis vilkårene i §§ 2-4 er oppfylt og tungtveiende grunner taler for det. Tungtveiende grunner kan f.eks. være spesielle arrangementer eller markeringer knyttet til politisk arbeid, organisasjonsarbeid eller familie, eller deltakelse ved idrettslig eller kulturell konkurranse/stevne på høyt nivå.

For øvrig skal det ikke innvilges permisjon i mer enn 3 dager per skoleår.

§ 7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. august 2024.»